Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

27 май, сешанба, 1997 йил

Сотувда эркин нархда. № 113 (1630)

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА УЧРАШУВ

Амалий ташриф билан мамлакатимизга келган Молдова Бош вазири ўринбосари В. Булгар раҳбарлигидаги ушбу мамлакат делегацияси аъзолари 24 май куни Ўзбекистон Бош вазири Ў. Султонов билан учрашди.

Мулоқот чоғида Ўзбекистон Бош вазири мамлакатларимиз ўртасидаги алоқалар жадал суръатлар билан ривожланиб бораётганини қайд этиб, бу алоқалар қамровини янада кенгайтириш ҳамда уларни халқ хўжалигининг барча жабҳаларида жорий қилиш икки давлат учун ҳам ғоят самарали бўлишини таъкидлади. В. Булгарнинг мазкур ташрифи чоғида имзоланган қатор ҳукуматлараро ҳужжатлар ана шу мақсадларнинг амалга оширилишида муҳим ўрин тутиши алоҳида қайд этилди.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Молдова ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик алоқаларининг истиқболлари ҳақида фикр алмашилди.

Учрашувда Бош вазир ўринбосари М. Усмонов иштирок этди.

(ЎзА).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

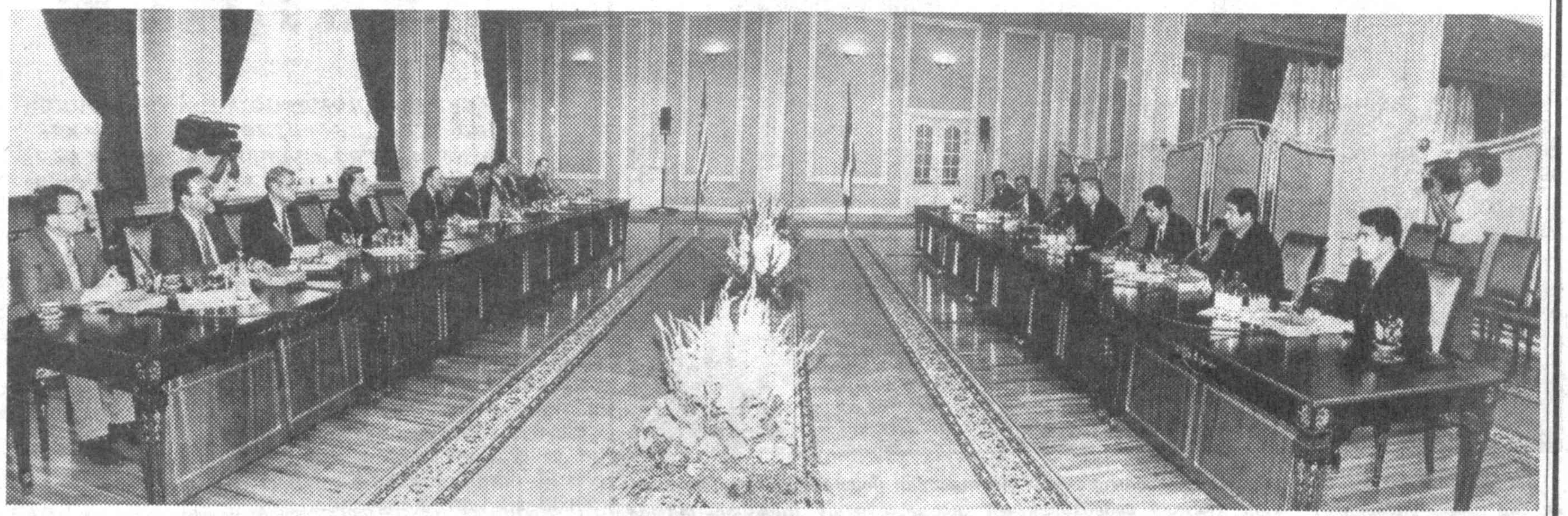

26 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга АҚШ Конгресси вакиллар палатасининг даромад ва ҳаражатлар қўмитаси раиси Билл Арчер Америка Қўшма Штатлари миллий рамзи бўлган АҚШ давлат байроғини топширди. Ушбу байроқ шу йил 7 май куни Президентимиз Ислом Каримов шарафига Капитолий биноси устига тикилган эди. Америка парламенти биносига тикиладиган бундай байроқ АҚШ халқининг муқаддас мулки саналади. У америкаликлар удумига кўра, халқ ва ҳукумат олдида буюк хизматлар кўрсатган атоқли давлат арбобларига тақдим этилади.

Шу куни «Дўрмон» қароргоҳида мамлакатимиз раҳбари Билл Арчер бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

-- Юртимизга эҳтиром ва давлатимизнинг эътирофи сифатида Американинг миллий рамзи бўлган ушбу байроқни тақдим этишингиз биз учун қувонарли воқеадир, -- деди Ислом Каримов. -- Биз АҚШ Конгресси делегациясининг мамлакатимизга ташрифини Ўзбекистонни яқинроқ билиш ҳамда ўзаро муносабатларимизни янада мустаҳкамлаш мақсадидаги интилиш, деб биламиз.

Суҳбат чоғида томонларни қизиқтирган масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Қабул маросимида Олий Мажлис раиси Э. Халилов, Бош вазир Ў. Султонов, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси В. Норов, ташқи ишлар вазири А. Комилов иштирок этди.

Қабул маросимида Ўзбекистоннинг АҚШдаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси С. Сафоев, АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси С. Т. Эскудеро ҳозир бўлди.

(ЎзА).

СУРАТДА: қабул пайти.
А. ТЎРАЕВ олган сурат.

ОЛИЙ МАЖЛИСГА ТАШРИФ

26 май куни мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган АҚШ Конгресси вакиллар палатасининг даромад ва харажатлар қўмитаси раиси Билл Арчер бошчилигидаги делегация аъзолари Ўзбекистон Олий Мажлисига ташриф буюрди.

Америкалик меҳмонлар билан мулоқот чоғида Олий Мажлис Раиси Э. Халилов уларни мамлакатимиз парламенти фаолияти ҳамда Ўзбекистоннинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида юз бераётган муҳим ўзгаришлар билан таништирди.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон Олий Мажлиси билан АҚШ Конгресси ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Музокаралар чоғида Ўзбекистон ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

* * *

Шу куни америкалик меҳмонлар Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлигида бўлиб, вазир Абдулазиз Комилов билан учрашди.

Учрашувда икки томонни қизиқтирган масалалар юзасидан фикр алмашилди.

АҚШ Конгресси делегацияси вакилларининг Олий Мажлис ҳамда Ташқи ишлар вазирлигига ташрифи чоғида уларга Ўзбекистоннинг АҚШдаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси С. Сафоев, АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Стенли Т. Эскудеро ҳамроҳлик қилди.

(ЎзА).

МУШТАРАК МАҚСАДЛАР САРИ

26 май куни пойтахтдаги «Интерконтинентал» меҳмонхонасида республика ҳукумати ҳамкорлигида Америка-Ўзбекистон савдо палатаси (АЎСП) ташаббуси билан «Ўзбекистон -- Марказий Осиёда хорижий сармояларни жалб этиш маркази» мавзуида халқаро конференция бўлиб ўтди.

Анжуманни Ўзбекистон Бош вазири Ўткир Султонов очди.

Маросимда сўзга чиққан Америка-Ўзбекистон савдо палатаси президенти Л. Курляндер мамлакатимизда хорижий сармоядорларнинг фаолият юритиши учун мустаҳакам ҳуқуқий замин ва ҳар томонлама қулай шарт-шароит яратилганини эътироф этди. Шу боис кейинги пайтда хорижий ишбилармонларнинг Ўзбекистонга қизиқиши тобора ортиб бораётганини алоҳида таъкидлади.

Шу ўринда Америка-Ўзбекистон савдо палатаси фаолияти яхши натижа бераётганини ҳам алоҳида эътироф этиш жоиздир. АЎСП Америкадаги йирик фирма ва компанияларнинг мамлакатимиз иқтисодиётига сармоя киритишдаги фаолиятини қўллаб-қувватлаш мақсадида 1993 йил август ойида Вашингтонда ташкил этилган. «Боинг», «Каргилл», «Катерпиллер», «Эксон», «Ньюмонт Майнинг» каби йигирмадан ортиқ корпорация ва банклар АЎСП муассислари бўлганди. Шундан буён, мазкур палата АҚШ компания ва фирмаларини Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилишга жалб этиб келаётир. Ҳозирги кунга келиб, АЎСПга аъзо сармоядорлар сони ўттизга етди. Бу, шубҳасиз, Ўзбекистон раҳбарияти юритаётган иқтисодий сиёсат ва мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар самарасидир.

Ҳозирги кунда хорижий сармояларни мамлакатимиз иқтисодиётига жалб этиш борасида аниқ режалар ишлаб чиқилган. Бунинг натижаси ўлароқ, айни пайтда республикамизда хорижий сармоядорлар иштирокида 130 га яқин қўшма лойиҳа амалга оширилиш арафасида турибди. Уларнинг умумий баҳоси 8 миллиард АҚШ долларидан ортиқ баҳоланмоқда. Ушбу сармояларнинг асосий қисми нефть-газ қазиб олиш, тоғ-кон ҳамда машинасозлик саноати каби иқтисодиётимизнинг муҳим соҳаларига йўналтирилган. Шунингдек, алоқа, транспорт, сайёҳлик тизимлари ҳамда кимё ва енгил саноат тармоқларини ривожлантириш учун ҳам йирик миқдорда хорижий сармоя жалб этиш кўзда тутилган.

Анжуманда Ўзбекистонда ривожланиб келаётган молия бозори, банклар фаолияти ҳамда хусусийлаштириш жараёни истиқболлари мавзуларидаги маърузалар ҳам тингланди.

«Акселс», «Дрессер индастриз», «Ньюкем ИНК» сингари ўнга яқин АҚШ компанияларининг тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Халқаро анжуман якунида «Иш юритиш санъати» мавзуида брифинг ўтазилди.

Конференцияда Ўзбекистон ташқи иқтисодий алоқалар вазири Э. Ғаниев иштирок этди.

(ЎзА).

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

24 май куни Вазирлар Маҳкамасида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков ва Молдова Бош вазири ўринбосари Валериу Булгар иштирокидаги кўп томонлама ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон -- Молдова ҳукуматлараро комиссиясининг якуний мажлиси бўлди. Унда комиссия ишининг якунлари кўриб чиқилди ҳамда ҳукуматлараро ҳужжатлар бўйича музокаралар ўтказилди.

Ўзбекистон билан Молдованинг иқтисодиёт соҳасидаги ҳамкорлиги узоқ йиллардан буён давом этиб келмоқда. Комиссиянинг якуний мажлисида халқ хўжалигининг кўплаб соҳаларида ўзаро ҳамкорлик алоқаларини мумкин қадар кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Айниқса, корхоналараро алоқаларни ривожлантириш лозимлигига катта эътибор қаратилди.

Мажлис якунида Ўзбекистон билан Молдова ўртасида молия-саноат гуруҳларини тузишнинг асосий тамойиллари, стандартлаш, метрология ва сертификатлаш соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги ҳукуматлараро битимлар, шунингдек, банк-молия, соғлиқни сақлаш ва таълим соҳаларида ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланди. Ҳужжатларни Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари М. Усмонов ҳамда Молдова Бош вазири ўринбосари В. Булгар имзолади.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАР БИЛАН ДЎСТЛИК ВА МАДАНИЙ-МАЪРИФИЙ АЛОҚАЛАР ЖАМИЯТЛАРИ КЕНГАШИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон жамоатчилигининг халқаро ва хорижий мамлакатларнинг ноҳукумат ташкилотлари билан маданий-маърифий алоқаларини янада ривожлантириш, ахборот алмашинувини кенгайтириш ва халқ дипломатиясини фаоллаштириш мақсадида:

1. Республикадаги қатор жамоат ташкилотларининг Ўзбекистоннинг хорижий мамлакатлар билан дўстлик ва маданий-маърифий алоқалар жамиятлари кенгашини тузиш тўғрисидаги ташаббуси маъқуллансин.

2. Кенгашнинг устави белгиланган тартибда Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказилгани ва ушбу кенгаш ўзини ўзи мустақил бошқарувчи, маблағ билан таъминловчи ҳамда ўз фаолиятини мустақил амалга оширувчи ноҳукумат бирлашмаси эканлиги инобатга олинсин.

3. Қуйидаги вазифалар кенгаш фаолиятининг асосий йўналишлари деб белгиланганлиги эътиборга олинсин:

-- хорижий мамлакатлар халқлари ва чет элда истиқомат қилаётган ватандошлар билан маданий-маърифий алоқаларни ривожлантириш, дўстликни мустаҳкамлаш масалаларида ўзаро фойдали ҳамкорлик ва халқ дипломатияси имкониятларидан самарали фойдаланиш асосида дўстлик жамиятлари ва фуқароларнинг бошқа жамоат бирлашмалари фаолиятини янада такомиллаштиришга, шунингдек, чет эл жамоатчилигини Ўзбекистон халқи тарихи ва маданияти билан яқиндан таништиришга кўмаклашиш;

-- хорижий мамлакатлар жамоатчилигида Ўзбекистон Республикаси ҳақида мустақил демократик давлат, маданий, илмий ва гуманитар алоқаларда муносиб фаол шерик сифатида тасаввур ҳосил бўлишига ёрдам бериш;

-- БМТ, ЮНЕСКО ва бошқа халқаро ҳамда хорижий мамлакатлар ташкилотлари йўли билан маданий-маърифий алоқалар масалалари бўйича муносабатларни ривожлантириш.

4. Кенгашнинг мақсад ва вазифалари кенг қўллаб-қувватлашга лойиқ эканлигини ва демократик ўзгаришлар руҳига мос келишини эътиборга олиб, вазирликлар, идоралар, ҳудудий органлар кенгаш фаолиятини амалга ошириши учун зарур шарт-шароитлар яратишда ҳар томонлама ёрдам кўрсатсинлар.

5. Кенгаш, унинг ҳузуридаги ишлаб чиқариш ва тадбиркорлик тузилмалари 2000 йилга қадар устав вазифаларини амалга ошириш бўйича барча турдаги солиқлардан озод қилинсин.

Ўзбекистон хорижий мамлакатлар билан дўстлик ва маданий-маърифий алоқалар жамиятлари кенгашига Вазирлар Маҳкамасининг заҳира жамғармасидан 10 миллион сўм ажратилсин.

6. Кенгаш котибияти Ўзбекистон кўчаси, 49 А уйга жойлаштирилсин, лозим бўлган хоналар унинг тасарруфига бепул ўтказиб берилсин.

7. Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ва Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки кенгашни ташқи иқтисодий фаолият қатнашчиси сифатида рўйхатга олсин, миллий ва хорижий валюталарда пул муомалаларини амалга ошириши учун тегишли ҳисоб рақамларини очсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 26 май.

КИНОАНЖУМАН КУНДАЛИГИ

КЎРГАЗМА ОЧИЛДИ

XII Тошкент халқаро кинофестивалининг ҳар бир куни қизиқарли воқеаларга бой бўлмоқда. Ўтган шанба куни киноанжуман иштирокчиларидан катта бир гуруҳи Ўзбекистон Бадиий академиясига ташриф буюриб, «Ранго-ранг Ўзбекистон» кўргазмаси очилишида иштирок этди. Унда сўзга чиққан Бадиий академия раиси Т. Қўзиев, Ўзбекистон халқ рассомлари Р. Чориев ва Ш. Муҳаммаджонов экран санъати билан тасвирий санъат чамбарчас боғлиқлиги, бу ерга қўйилган ҳар бир асар миллий маданиятимиз ва санъатимизнинг ажралмас қисми эканлигини таъкидлади. Кўргазмага қўйилган турли мавзу ва йўналишдаги асарлар фестивал қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Кўргазма очилиши маросимида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Ў. Раҳматов қатнашди.

(ЎзА).

УЮШМАНИНГ ТАЪСИС КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 1997 йил 31 мартдаги «Халқ бадиий ҳунармандчиликлари ва амалий санъатини янада ривожлантиришни давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонига биноан, яқинда Тошкентда республика халқ ҳунармандлари «Ҳунарманд» уюшмасининг таъсис конференцияси бўлиб ўтди. Унда янги уюшманинг раҳбарлари таркиби сайланиб, уюшма низоми тасдиқланди.

Таъсис конференциясида республика Бош вазирининг ўринбосари М. Усмонов иштирок этди.

Ўз мухбиримиз.

АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИДА МУЛОҚОТ

26 май куни мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Европа Иттифоқи ташкилоти вакили, Франция интеллектуал мулк бўйича таъсис дастури бошлиғи Эли-Пьер Рокиччиоли ҳамда Бельгия аудиовизуал муаллифлар халқаро ассоциацияси раҳбари Жоао Корреа Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигига ташриф буюрди.

Адлия вазири ўринбосари Маъмур Жалилов меҳмонларга республикамизда амалга оширилаётган ҳуқуқий ислоҳотлар, жумладан, муаллифлик ҳуқуқини ҳимоя қилиш борасида қабул қилинган қонунлар ҳақида сўзлаб берди.

Шунингдек, меҳмонлар шу куни Тошкент давлат ҳуқуқшунослик институтига ҳам ташриф буюриб, мазкур ўқув даргоҳи иш фаолияти билан танишдилар.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ ХАБАРИ

АФҒОНИСТОН — ЎЗБЕКИСТОН ЧЕГАРАСИДАГИ ВАЗИЯТ ТЎҒРИСИДА

Сўнгги икки кун ичида Афғонистон шимолидаги Ўзбекистонга чегарадош ҳудудда вазият кескинлашди.

Маликхоннинг қуролли гуруҳлари бир неча кун муқаддам А. Дўстумга қарши чиқиб, Фарёб вилоятига кирган ва Шувурғон шаҳрини ўз назоратига олган эди. Кеча, 24 май куни бу гуруҳлар А. Дўстумга бўйсунувчи бўлимлар томонидан қаршиликка учрамай, Мозори Шариф шаҳрини эгаллади. Ҳозирги вақтда Ўзбекистон, Туркманистон ва қисман Тожикистон чегарасига туташ бўлган бутун Шимолий ҳудуд Маликхон назорати остида турибди.

Мавжуд маълумотларга қараганда, А. Дўстум Ҳайратондан самолётда номаълум томонга учиб кетган. Ташқи ишлар вазирлиги шуни қатъий маълум қиладики, А. Дўстум Ўзбекистон ҳудудига келган эмас.

Бутун Афғонистон -- Ўзбекистон чегараси бўйлаб осойишталик ҳукм сурмоқда. Шу даврда бирор фавқулодда ҳодиса ёки можаро бўлган эмас.

Ўзбекистон чегара хизмати ҳар қандай иғвогарликнинг олдини олиш ва бундай иғвогарликка йўл қўймаслик мақсадида чегарани мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқда. Иккала мамлакат қўшни ҳудудларида осойишталикни сақлаш ва аҳоли хавфсизлигини таъминлаш юзасидан Афғонистон чегара хизмати билан музокара олиб борилмоқда.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 25 май.

ҲУҚУҚИЙ ТАФАККУР ТАРОЗИСИ

Мустақил республикамиз ижтимоий тараққиётнинг ўзига хос ва ўзига мос йўлидан дадил одим ташламоқда. Бу йўлнинг моҳияти бозор муносабатларига асосланган эркин, ҳуқуқий, демократик фуқаролар жамиятини барпо этиш, халқимизга муносиб турмуш шароити яратиб беришдан иборатдир. Кўзланган олий мақсадларга эришишда аҳолининг ҳуқуқий маданияти ва сиёсий фаоллиги, демократик тамойилларнинг кишилар онгига чуқур сингиб бориши муҳим аҳамият касб этади. Зеро, ҳуқуқий тафаккур жамиятда қонун устуворлиги, тинчлик ва осойишталикни таъминлашнинг ҳал қилувчи шартидир.

Маълумки, мамлакатимиз Президенти И. Каримов яқинда республика ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, ҳуқуқшунос олимлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан ўтказилган учрашувда халқимизнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, малакали ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлаш, қабул қилинган қонун ва қонунчилик ҳужжатлари моҳиятини аҳоли кенг қатламларига етказиш билан боғлиқ долзарб вазифаларни белгилаб берди. Дарҳақиқат, қонун ва ҳуқуқ устуворлиги нафақат бугунги жамият, балки келажак авлодлар учун ҳам жуда зарур.

Мулоқот чоғида юртбошимиз томонидан билдирилган фикр-мулоҳазалар, амалий хулосалар омма ўртасида якдиллик билан маъқулланмоқда. Буни «Халқ сўзи» таҳририятига келаётган хат-хабарлар, шошилинчномалар мазмунидан ҳам билиш мумкин. Муштарийларимиз аҳолининг ҳуқуқий билимдонлигини ошириш, барча соҳада қонун устуворлигини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ибратли ишларни таъкидлаб, давлатимиз раҳбарининг демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш, адолатли жамият барпо этишга қаратилган узоқни кўзловчи доно сиёсатидан мамнун эканликларини изҳор этадилар.

Ушбу мавзуга бағишланган мақолаларни газетанинг иккинчи саҳифасида ўқийсиз.

ҚОНУН ва ФУҚАРО

- **Юрист-педагоглар тайёрлаш -- давлат миқёсидаги вазифа.**
- **Илгари давлат ҳуқуқининг имтиёзлари нега кучли бўлган?**
- **Ўқитувчи ва мактаб директори, раис ва колхозчи ўртасидаги ҳуқуқий муносабатлар.**

Президентимиз Ислом Каримовнинг шу йил 20 май куни ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, ҳуқуқшунос олимлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашуви фуқароларимиз ўртасида катта қизиқиш уйғотди. Ҳақиқатан ҳам, юртбошимиз таъкидлаганидек, халқимизнинг ҳуқуқий жиҳатдан билимли бўлиши, фуқаролар ҳуқуқий онги ва маданиятининг юксалиши, ҳар бир инсоннинг ўз ҳақ-ҳуқуқини тўла англаб етишига эришиш бугунги куннинг энг муҳим ва кечиктириб бўлмас вазифаларидан бири, бу мамлакатимизда эркин, ҳуқуқий, демократик давлат барпо этишда муҳим аҳамият касб этади.

Шундай экан, биз ўз ҳуқуқ ва бурчларимизни қай даражада биламиз? Ўзгалар билан ҳуқуқий муносабатга киришарканмиз ўз ҳақ-ҳуқуқимизни ҳимоя қила оламизми?

Оддий бир мисол. Ҳар куни эрталаб трамвай, троллейбус ва автобусларда ишхонамизга борамиз. Дейлик трамвай ёки автобус техник носозлиги туфайли йўлда бузилиб қолди. Лекин ҳайдовчи йўловчилардан йўл ҳақи талаб қила бошлайди. Йўловчилар эса манзилига етказиб қўймаганидан ранжиб, бунга рози бўлмайдилар. Ким ҳақ-у, ким ноҳақ -- кўпчилигимиз айтиб бера олмаймиз. Ўртада баҳс, мунозара ва ҳар хил кўнгилбузарликлар юз беради. Бундан йўловчиларнинг ҳам, ҳайдовчининг ҳам кайфияти бузилади.

Аслида бу кундалик фаолиятимизда учраб турадиган оддий бир ҳолат. Аммо фуқаронинг ўз ҳақ-ҳуқуқини тўла англаши шундан, яъни оддий нарсалардан бошланади.

(Давоми 2-бетда).

ҲУҚУҚИЙ ТАФАККУР ТАРОЗИСИ

Мамлакатда адолат тамойиллари амал қилиши, барқарорлик ҳукм суриши учун уч субъектнинг, яъни давлат, жамият ва фуқароларнинг ўзаро муносабатларидаги қонунийлик асос бўлади. Бошқача айтганда, ана шу уч субъект -- давлат, жамият ва инсон муносабатларида уйғунликка, уларнинг манфаатлари бир-бирига мос келишига эришилсагина, ота-боболаримиз орзу қилган адолатли жамият барпо бўлади.

Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Миллий маркази, Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти каби ташкилотлар фаолият кўрсатмоқда. Эндиги вазифа ана шу қонунлар моҳиятини аҳоли кенг қатламларига етиб боришига ва мазкур ташкилотлар таъсирини ҳар бир фуқаро сезишига, ҳис этишига эришишдан иборатдир.

Мухтасар айтганда, халқимизнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш давлат сиёсати даражасига кўтарилиши лозим. Зеро, мустақиллик сўзининг замирида ҳам катта, улуғ ҳуқуққа эга бўлиш деган тушунча ётади.

ҚОНУН ва ФУҚАРО

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу ўринда, албатта, одамларни айбдор деб бўлмайди. Бунинг туб илдиз-сабаблари бошқа масалага бориб тақалади.

Учрашувда Президентимиз тўғри таъкидлаганларидек, шўро замонида давлат ўз ҳуқуқини яхши билган ва манфаатларини мустаҳкам ҳимоя қилган, давлат манфаатлари инсон ва жамият манфаатларидан юқори қўйилган. Масалан, ўрта мактаб ва олий ўқув юртлари дастурига «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари» деб номланувчи «умумий бир фан» киритилиб, асосан, у шу давлатни мустаҳкамлаш, инсон ҳуқуқларини эмас, давлат манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган. Бу юмушга бутун сиёсат, оммавий ахборот воситалари, радио, телевидение хизмат қилган. Бироқ шўролар даврида мамлакат барқарорлиги тамойилларининг уч субъекти, яъни давлат, жамият ва фуқаролар ўртасидаги ўзаро адолат тарозиси бузилган. Асосий эътибор давлат ҳуқуқига қаратилиб, жамият ва инсон ҳуқуқлари иккиламчи ўринда қолдирилган ва, аксинча, инсонларнинг давлат олдидаги бурчлари кенг тарғиб қилинган. Бунинг замирида маълум бир «мақсад» ётган, атайин инсон ҳуқуқлари кенг тарғиб қилинмай, у ўрта мактаб ва олий даргоҳларда ўргатилмаган. Чунки кишилик жамияти тарихидан маълумки, ўз ҳақ-ҳуқуқларини яхши билган инсонларни бошқариш, ўз йўриғига юргизиш анча мушкул. Лекин ўз ҳақ-ҳуқуқларидан бехабар кишиларни бошқариш анча енгил, чунки улар ўз ҳуқуқларини яхши билмаганлиги сабабли, буни талаб қилмайди, қаерга буюрсалар, ўша ерга йўрғалаб кетаверади.

Шу маънода, ҳозир халқимизнинг ҳуқуқий онги ва маданияти етарли даражада дея олмаймиз. Бу собиқ социалистик тузумнинг маълум бир «мақсад»га йўналтирилган манфур сиёсатининг оқибати, унинг бир кўриниши, бизга қолдирган «мероси»дир.

Қадимда ота-боболаримизга эр ва хотин, ота ва бола -- оилавий ҳуқуқ асослари, ҳар бир шахснинг ҳуқуқ ва бурчлари оддий тилда тушунтирилган. Отанинг фарзанд олдидаги бурчи ва, аксинча, фарзанднинг ота олдидаги масъулияти каби фиқҳий илмлар ҳар бир мўмин-мусулмон онгига сингдирилган. Октябрь тўнтаришидан кейин «янги» тизимга ўтилгач, қарийб етмиш йил давомида шўролар давлати ва ҳуқуқи кўкка кўтариб мақталди, лекин у, шариат меъёрларидек, турмушнинг ҳар бир икир-чикирига ҳуқуқий жиҳатдан жавоб бера олмади. Бу, юқорида айтилганидек, фуқаролар ҳуқуқий онгини, ҳуқуқий тафаккурини атайин пасайтириш учун қилинган манфур сиёсатнинг натижасидир.

Шўролар давридан қолган бундай салбий ҳолатларни тугатиш, халқимизнинг ҳуқуқий жиҳатдан билимини ошириш, ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш учун нима қилиш керак? Қандай йўллар билан муддаога эришиш мумкин?

Назаримизда, халқнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш ўрта мактаблардан бошланиши лозим. Бунда Президентимиз айтиб ўтган уч субъект: давлат, жамият, инсон манфаатлари ўзаро тенг, уйғун ҳолатда ўргатилиши лозим. Ушбу жараёнда кўпроқ эртага 10-синф ўқувчисининг ҳаётга қадам қўйиши, у ҳуқуқий жиҳатдан қандай ҳолатларга тушиши, яъни масаланинг амалий аҳамияти кўпроқ ҳисобга олинса, мақсадга мувофиқ бўлади. Бунинг учун давлат миқёсида махсус дастур ишлаб чиқилиб, ўқувчиларга фуқаровий, оилавий, меҳнат каби ҳуқуқ соҳаларидан таълим берилиши керак. Таълим шундай йўлга қўйилиши лозимки, у ниҳоятда содда ва лўнда бўлиши, турмушнинг энг зарур масалаларини қамраб олиши шарт. Токи ўқувчи мактабни тугатганидан кейин мансабдор шахслар ва турли инсонлар билан ҳуқуқий муносабатга киришаркан, ўз ҳақ-ҳуқуқини билсин, нафақат билсин, балки ҳуқуқини ҳимоя қила олсин.

Мутахассислар ҳуқуқий тафаккурининг юксалишига тўсқинлик қилаётган яна бир муаммо -- бу ноюридик олий ўқув юртларида ҳуқуқий билимларнинг тўла ўргатилмаслигидир. Масалан, педагогика институтини тугаттан талаба эртага мактабга боради ва кундалик фаолиятида мактаб директори, илмий бўлим мудири ва ўқувчилар билан ҳуқуқий муносабатта киришади. Бунда у мактаб директори қанақа ҳуқуқларга эга-ю, ўзига тегишли ҳуқуқлар нималардан иборат, ёки ўқитувчи ва ўқувчи, ўқитувчи ва мактаб мудираси, халқ таълими бўлимининг масъул ходимлари ҳуқуқий муносабатларда ўзининг қандай ҳуқуқларга эгалигини билмайди. Чунки унга бу масалалар олий даргоҳда ўргатилмаган.

Шу нуқтаи назардан қараганда, республикамиз олий ўқув юртларида тегишли ихтисосликнинг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда, талабаларга ҳуқуқий билимларни ўқитишни йўлга қўйиш лозим. Хусусан, аграр университет талабасининг раис ва агроном, раис ва колхозчи, раис ва бухгалтер ўртасидаги ҳуқуқий муносабатларда кимнинг қандай ҳуқуқларга эгалигини билиши ғоят муҳим.

Шунингдек, олий ўқув юртларида ихтисосликнинг ўзига хос жиҳатларини ҳисобга олиб, маъмурий ҳуқуқ асослари ўргатилиши ҳам талаб этилади. Масалан, педагогика институтлари талабалари халқ таълими соҳасидаги идораларнинг тузилиши, қайси идора кимга бўйсуниши каби масалалар моҳиятини англашига эришиш лозим.

Республикамизда бу ишларни амалга ошириш учун, албатта, малакали юрист-педагоглар зарур. Шунга кўра, бу муҳим масала бўйича ҳам давлат миқёсида махсус дастур (концепция) ишлаб чиқилиши, шу дастур асосида кенг қамровли ишларни амалга ошириш мақсадга мувофиқ. Шунда ҳуқуқий давлат қуриш, эркин фуқаролик жамияти барпо этиш учун зарур шарт-шароитлар яратилади.

Шуҳрат КЎЧИМОВ,
Жаҳон иқтисоди ва дипломатия университети доценти.

Инсоннинг маънавий шаклланиши асосан мактаб партасидан бошланиши ҳеч биримизга сир эмас. Жумладан, унинг ҳуқуқий саводхонлигига ҳам аслида шу масканда тамал тоши қўйилади. Бугунги кунда мамлакатимиз мактабларида ёшларга ҳуқуқий асослар алифбоси ўргатилаётганлиги мақсадга мувофиқ бўлмоқда. Кўпгина мактабларда эса ўқувчилар билан ҳуқуқшуносларнинг амалий мулоқот ва учрашувлари ҳам ўтказилмоқда. Сиз суратда кўриб турган бу ёшларнинг орасидан келажакда тажрибали прокурор, суд ходими ёки ички ишлар органларида ишловчи малакали хизматчи чиқмаслигига ким кафолат беради.

Зеро, Ватан остонадан бошланганидек, ҳуқуқий тарбия асослари ҳам худди шу тарбия масканларида илдиз отади, япроқ ёзади ва алалоқибат ҳосил беради.

КАТТА БОЙЛИК

Маълумки, ҳуқуқ ҳар бир жамиятнинг ижтимоий табиатидан келиб чиқади ва давлат томонидан таъминланади. Инсон яхши ҳулқ-атворли ва аксинча бўлиши мумкин. Лекин бу унга бирон-бир ҳуқуқ бермайди, балки шахс сифатида характерлайди, холос. Ҳар бир фуқаро ўз фаолияти, хатти-ҳаракати туфайлигина маълум ҳуқуқларга эга бўлиши мумкин.

Лекин бу ҳаракатлар жамият ва давлат манфаатларига зарар етказмаслиги лозим. Акс ҳолда у ҳуқуқ бўла олмайди. Юқоридагилардан келиб чиқиб айтиш мумкинки, ҳуқуқ бу -- шахснинг халқ ва жамият манфаатлари йўлида амалга оширадиган хатти-ҳаракатлари мажмуидир.

Албатта, ҳамма ҳам бир хил ҳуқуққа эга бўлавермайди. Кимдир ақлан заиф, кимдур устун, кимдир тадбиркор бўлиши мумкин. Бинобарин, уларнинг ҳуқуқлари ҳам турлича. Масалан, ақли заиф шахс баъзи ҳаракатларни содир этишда чекланган қобилиятига таянади. Табиийки, унга автомашина ёки самолётни бошқариш ҳуқуқини бериб бўлмайди. Унинг шахс сифатидаги умуминсоний ҳуқуқлари мавжуд, бошқа ҳоллар бундан мустасно.

Инсон туғилади, улғаяди, ишлайди, шу тариқа ҳуқуқ субъекти сифатида шакллана боради. Яшаш ҳуқуқи унинг табиий ҳуқуқидир. Инсон икки хил: табиий ва хосила ҳуқуқлар себъекти бўлиши мумкин. Табиий ҳуқуқ ҳеч ким томонидан чекланиши, бекор қилиниши мумкин эмас. Бошқа хосила ҳуқуқлар, масалан, машинани бошқариш, муаян фаолият тури билан шуғулланиш ҳуқуқини чекласа бўлади, лекин бунинг табиий ҳуқуққа мутлақо алоқаси йўқ. Тўғри, шахснинг табиий ҳуқуқини жамият манфаатлари йўлида чеклаш мумкин. ХХРда амал қилаётган оилани режалаштириш сиёсатини бунга мисол қилиб кўрсатса бўлади.

Хосила ҳуқуқ шахс томонидан яратилади, аниқроғи ҳосил қилинади. Шахснинг чекланган мол-мулкка эгалик ҳуқуқини олайлик. Бу ҳуқуқ икки усулда -- мерос ҳуқуқи объекти сифатида ҳам, шахснинг хатти-ҳаракати натижасида ҳам пайдо бўлиши мумкин. Қисқа қилиб айтганда, инсон ҳуқулари ва эркинликлари ҳар бир жамиятнинг энг катта бойлигидир. Бу бойликни кўз қорачиғидек асрашимиз, унинг қонуний имкониятларини кенгайтиришимиз лозим. Зеро, аҳолининг ҳуқуқий билимдонлигини ошириш адолатли демократик давлатни барпо этишда ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

Р. КОМИЛОВ,
ҳуқуқшунос.

МУНОСАБАТ

ФАОЛИЯТ ЧЎҚҚИСИ

Ҳақиқий демократик йўналишдан бораётган давлатда инсон ўз ҳақ-ҳуқуқини талаб қилишига кундалик одатий бир ҳодиса сифатида қаралади. Маданиятли кишилар ҳар бир ишда қонун андозаларидан четга чиқмаган хатти-ҳаракатни оқлайдилар. Бунинг учун, аввало, ҳар биримиз ҳуқуқий мезонларимизни тўлиқ ва аниқ билишимиз керак.

Адолат тамойили шаклланган мамлакатда асосий уч субъект -- давлат, жамият ва фуқаролар орасидаги узвий боғлиқлик ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солинади. Яъни ҳуқуқ шунчаки яшаш эмас, фаолият тимсолидир.

Қаердаки фаолият мавжуд эрса, ўша ерда шахс шаклланиб боради. Демократик тамойилларни табора ривож топтиришга чоғланган мамлакатда ҳуқуқ ижтимоий ҳаётнинг ажралмас қисмига айланади. Қонундан қўрқиш эмас, ҳурмат қилиш эвазига жамият равнақига ҳисса қўшиш мумкин. Қонунни эъзозлаган одам, аввало, ўзини, оиласини, давлатни ҳурмат қилади. Ҳуқуқий тафаккури етилган киши ҳар қандай вазиятда тўғри йўлни танлаб, тутамли хулосага келаолади. Кишилари уйғоқ, ўз ҳақ-ҳуқуқини билган давлат доимо ўсиш ва тараққиёт поғоналаридан илдам кўтарилиб боради. Ҳуқуқларини англамаган одам ўзи сезмаган ҳолда жамиятдан ажралиб қолиши мумкин. Умуминсоний манфаат ва ғоялар уйғунлашган қонун ҳар бир мамлакатнинг уриб турган юраги ҳисобланади. Албатта, бу ўринда инсоннинг қадр-қиммати, шаъни, ор номуси ҳимояси кўзда тутилади.

Куни кеча мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг республика ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, ҳуқуқшунос олимлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувини ЎзТВ орқали халқимиз ҳаяжон билан кузатди. Очиғини айтганда, ҳуқуқий маданият, қонунлар ва кўпчилик давлат ҳужжатлари моҳиятини аҳоли онгига етказиш, содда тил билан тушунтириш долзарб масалалардан бирига айланиб қолган эди. Менимча, йиғинда бу муаммо юртбошимиз томонидан халқона тилда, тушунарли тарзда, атрофлича таҳлил қилинди. Шу нарсани алоҳида таъкидлаш жоизки, ҳуқуқий тафаккур тушунчаси инсон ҳаёти, унинг яшаш тарзида нечоғлик муҳим бўлса, демократик, халқпарвар жамиятнинг тўлиқ шаклу шамойил топишида шунчалик аҳамиятга моликлиги кўрсатиб ўтилди. Бугун ҳуқуқшунослар олдидаги асосий вазифалардан бири мазкур соҳани омма орасида ортиқча илмийлик, китобий тилдан ҳоли қилиб тарғиб этишдир.

Сезиларли даражада куйинчаклик билан ўртага ташланган масала моҳиятидан халқимизнинг барча ҳақ-ҳуқуқлари амалий жиҳатдан рўёбга чиқиши, қўллаб-қувватланишига урғу берилди, десак хато бўлмас. Чиндан ҳам ҳуқуқий билим доирасини ошириш учун кишиларимизга ҳозирги манбалар бир оз оғирлик қилади. Негаки, барча қўлланмалар ва китобларда мураккабликлар бор. Кундалик матбуот саҳифалари ҳамда телевидение ва радиодаги чиқишларда ҳам тушунтириш ишлари мушкул услубда олиб борилаяпти.

Гап соддаликда эмас, моҳиятнинг қай тарзда кишилар тафаккурига етиб боришида. Ўз ҳуқуқини тўла тушуниб етмаслик оқибатида кишиларимиз кўплаб ташкилотлар раҳбарлари устидан шикоятлар ёзиб, маъмурий идоралар эшикларини излаб овора бўлиши ҳоллари учраб турибди. Бу эса жойларда одамлар кайфиятига салбий таъсир қилади. Айрим норозилик ҳолатларини туғдиради. Юртимиз истиқлолга эришганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, демократик жамият қуришнинг ҳеч бир давлатдан андоза олмаган ҳолда, миллий мафкура ва тафаккуримиз, ўз қарашларимизга хосу мос йўлини танлаб улгурдик. Ва бу ҳолатнинг нурли томонлари бугунги кунда кўзга чалинаяпти ҳам. Шундай экан, аввало, инсон ҳуқуқи демократик жамият қонунлари билан ҳимояланиши зарурий шартлардан бири эканлигини унутмаслигимиз керак. Шукурки, мамлакатимизда ишлаб чиқилаётган барча қонунлар негизига инсон манфаатлари ҳимояси ва уни эъзозлаш туйғуси сингдирилган. Уни тарғиб қилиш ҳар бир зиёли, жумладан, ҳуқуқ соҳасидаги барча кишиларга масъулият юклайди.

Мазкур учрашувда юртбошимиз ҳуқуқ-тартибот ишларини янада такомиллаштириш мақсадида қуйидаги фикрни ўртага ташладилар: **халқимиз Президент, Олий Мажлис, ҳукумат қабул қилган фармон, қонун, қарорларни тўлиқ англаши керак. Инсон ҳуқуқига дахлдор ҳужжатлар ҳар бир кишининг тафаккур чиғириғидан ўтиши зарур. Ҳар ким бу масалада ўз муносабатини билдириш имконида бўлиши лозим.** Бу, албатта, ҳуқуқий онг масаласи билан боғлиқ. Ҳаётнинг барча соҳаларида қонун устуворлигига эришиш кишиларимизнинг фаоллиги билан чамбарчасдир.

Учрашув чоғида юртбошимиз мазкур соҳа раҳбарлари ва олимлари олдида ўртага ташлаган масалалар ўта жиддий ва кечиктириб бўлмаслиги билан ҳам аҳамиятли эди. Дейлик, **ҳуқуқшунослик институти қошида ҳуқуқий-маърифий марказ очиш, ҳуқуқий масалаларга тегишли фармон қабул қилиш, Адлия вазирлиги ҳузурида уч ҳамда олти ойлик малака ошириш марказини ташкил қилиш, яна шу вазирлик тармоғида махсус бошқарув бўлими фаолиятини йўлга қўйиш, ҳуқуқ бўйича Давлат дастурини тайёрлаш** масалалари тез кунда ечимини топиши зарурлиги айтилди. Бу, албатта, фуқароларнинг ҳуқуқий онгини ошириш ҳамда демократик йўлдан бораётган буюк давлатимизда барча ислоҳотларнинг амалий натижаларга эришуви учун муҳим босқичдир.

Қўчқор НОРҚОБИЛ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ФУҚАРОВИЙ ДАЪВО НИМА?

Ҳурматли таҳририят! Ўтган йили яшаб турган уйимизни хусусийлаштириш жараёнида низоли масала келиб чиқди. Судга мурожаат қилган эдик, «Фуқаровий даъво қўзғатинг», дея маслаҳат беришди. Билмоқчи эдик: фуқаровий даъво қачон ва қайси ҳолларда қўзғатилади?

Ш. КАРИМОВА,
Сирдарё.

Хоразмлик К. Отажонов, иштихонлик А. Жўраев, наманганлик И. Бобохонова ҳам шунга ўхшаш савол билан мурожаат қилишган. Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 276-моддасида таъкидланганидек, жиноят туфайли ёки ақли норасо шахснинг ижтимоий хавфли қилмиши натижасида ўзини мулкий зиён кўрган деб ҳисобловчи шахс ёҳуд унинг вакили жиноят иши қўзғатилган пайтдан бошлаб то суд тергови бошлангунга қадар фуқаровий даъво қўзғатишга ҳақлидир.

Фуқаровий даъво ёзма шаклда ҳам, оғзаки шаклда ҳам бўлиши мумкин. Оғзаки даъво баённомага ёзиб қўйилади. Фуқаровий даъво бўйича иш юритишда зиённи ундириш асослари, шарт-шароити, ҳажми ва усули фуқаровий, меҳнат ва бошқа соҳа қонун ҳужжатлари қоидаларига мувофиқ аниқланади.

Эслатма: юқорида зикр этилган кодекснинг 279-моддасига биноан, прокурор фуқаровий даъво қўзғатиш ёхуд қўзғатилган фуқаровий даъвони қўллаб-қувватлаш, шунингдек, давлат ёки жамият манфаатларини, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш лозим бўлган ҳолларда эса даъвога қарши эътироз билдириш ҳуқуқига эгадир.

СУД ҲУКМИ -- МЕЗОН

Айбсизлик презумпцияси дегани нима? Шу ҳақда тушунча берсангиз.

Н. ТОШҚУЛОВ,
Пешку тумани.

Айбсизлик презумпцияси -- ҳуқуқий жараёнда муҳим демократик қоида бўлиб, унга мувофиқ бирор шахснинг суд ҳукми бўлмай туриб, айбдор деб топилиши ва жазога тортилиши мумкин эмас. Ўзбекистон Конституциясининг 26-моддаси бу ҳуқуқни кафолатлайди. Ҳар бир айбланувчи (судланувчи)нинг айби судда рад этиб бўлмайдиган далиллар билан исботланиши лозим. Айблов ҳукми судланувчининг жиноят ишида айбли эканлиги исботланган тадқирдагина чиқарилади. Айбни исбот қилиш давлат органларининг вазифаси ҳисобланади. Айбланувчининг кўрсатма бериш-бермаслиги унинг мажбурияти эмас, балки ҳуқуқидир.

Кўринадики, айбсизлик презумпцияси фуқаро ҳуқуқларини муҳофаза қилишга қаратилган бўлиб, у асоссиз айблов ва ҳукм чиқаришни истисно этади. Ўзбекистон Республикаси ЖПКнинг 23-моддасига мувофиқ, айбдорликка оид барча шубҳалар, башарти уларни бартараф этиш имкониятлари тугаган бўлса, гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчининг фойдасига ҳал этилиши лозим.

КИМЛАР КАССАЦИОН ШИКОЯТ БЕРИШГА ҲАҚЛИ?

Маълумки, суд амалиётида кассация тартибида иш юритиш ҳолларига ҳам йўл қўйилади. Кимлар кассацион шикоят беришга ҳақли?

И. САДИРОВ,
Хоразм.

Ўзбекистон Республикаси ЖПКнинг 498-моддасида бу ишга оид ҳолатлар кўрсатиб ўтилган. Яъни маҳкум, унинг ҳимоячиси, қонуний вакили, шунингдек, жабрланувчи, унинг вакили суднинг қонуний кучга кирмаган ҳукми устидан шикоят беришга, прокурор ва унинг ўринбосари эса протест билдиришга ҳақлидир.

Фуқаровий даъвогар, фуқаровий жавобгар ва уларнинг вакиллари ҳукмнинг фуқаровий даъвога дахлдор қисми устидан шикоят беришлари мумкин.

Шунингдек, судда оқланган шахс, унинг ҳимоячиси ва қонуний вакили ҳукмнинг оқлаш сабаблари ҳамда асосларига оид қисми устидан кассация тартибида шикоят беришга ҳақлидирлар.

№ 113 (1630) сешанба

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

26 май куни Таъсис дастурининг бозор кўникмаларини ривожлантириш марказида Ўзбекистон ва Словакия тадбиркорлари иштирокида иқтисодий анжуман бошланди.

Икки кун давом этадиган мазкур анжуманни ўтказишдан асосий мақсад икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришдир. Айни пайтда Ўзбекистоннинг Шарқий Европадаги ҳамкорликлари орасида Словакия олдинги ўринлардан бирини эгаллайди. Шунинг учун ҳам бундай тадбирлар Ўзбекистон ҳамда Словакия ишбилармонларининг ўзаро яқинлашуви учун ғоят муҳимдир.

-- Ушбу анжуман Президент Ислом Каримовнинг жорий йил январ ойида Словакияга қилган расмий ташрифининг амалий самарасидир, -- деди Словакиянинг Ўзбекистондаги муваққат ишлари вакили Йозеф Мачишек. -- Бугун ўзаро алоқаларимиз нафақат савдо-сотиқ, балки илмий-техникавий, маданий-маърифий соҳаларда ҳам узлуксиз ривожланмоқда.

Куннинг иккинчи ярмида анжуман иштирокчилари секцияларга бўлинган ҳолда ўзаро музокараларни давом эттирди.

(ЎзА).

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚЎМИТАЛАРИДА

26 май куни Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг йиғилиши бўлди. Уни мазкур қўмита раиси А. Аҳадов бошқарди. Мажлисда республика Марказий банкининг 1996 йилги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи ва жорий йилдаги вазифалари ҳақидаги масала муҳокама этилди.

Мажлисда ўтган йили республика банк тизимини такомиллаштириш ҳамда пул-кредит муомаласини тартибга солиш бўйича муайян ишлар амалга оширилгани таъкидланди. Жумладан, пул қадрсизланишининг ўртача йиллик даражаси икки баравар камайди. Нақд пул эмиссияси даражасининг пасайишига эришилди. Банк фаолиятига доир қонунчилик ҳужжатлари янада такомиллашди. «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида» ҳамда «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида» янги таҳрирдаги қонунлар қабул қилинди.

Мажлисда шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Тўлов интизомини ва ўзаро ҳисоб-китоблар тизимини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ва «Хусусий тижорат банкларини ташкил қилишни рағбатлантириш чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармонларини ижро этиш борасида Марказий банк муайян ишларни амалга оширгани таъкидланди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикасининг «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Қонунининг амалда бажарилиши ҳақида қўмита қабул қилган қарорнинг ижроси тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди ва мазкур қарор республика банклари томонидан етарли даражада ижро этилмаётганига эътибор қаратилди.

Президент Ислом Каримов яқинда республика ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, ҳуқуқшунос олимлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан бўлган учрашувда халқимизнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлаш, қабул қилинган қонун ва қонунчилик ҳужжатларининг моҳиятини аҳоли кенг табақаларига чуқурроқ тушунтириш зарурлигига эътибор қаратган эди. Юртбошимиз бу борада ўртага қўйган вазифалар барча соҳадаги ислоҳотларнинг бош мақсади бўлиши зарурлиги қайд этилди.

Қўмита мажлисида республика Марказий банкининг ўтган йилги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи ва жорий йилдаги асосий йўналишлари асосан маъқулланди.

Мажлисда Ўзбекистон Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари Б. Шодиева сўзга чиқди.

(ЎзА).

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

Жорий йилда Бухоро вилояти пиллакорлари 47 минг 350 қути ипак қуртини парвариш қилдилар. Бу иш билан 23 минг қурт боқувчи звенолар шуғулланди. Ҳозиргача 2 минг тонна ўрнига, 2 минг 10 тоннадан кўпроқ хомашё етиштирилиб, шартнома ортиғи билан уддаланди. Ушбу муваффақиятга Олот, Қоракўл, Ғиждувон, Бухоро, Жондор ва Вобкент туманлари пиллакорлари салмоқли улуш қўшдилар.

Пилла териш ва топшириш давом этмоқда. Вилоят меҳнаткашлари ялпи пилла ҳосилини 2500 тоннага етказишга азму қарор қилишди. Бу эса, Бухоронинг 2500 йиллик тўйига ҳамда республикамиз мустақиллигининг 6 йиллигига муносиб совға бўлади.

М. ОТАБОЙ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Усмон Юсупов туманидаги «Таъминот» жамоа корхонаси ташкил бўлганидан бошлаб ўтган бир неча йиллар давомида амалга ошириб келаётган элпарвар ишлари билан вилоятда обрў топмоқда.

Таниқли тадбиркор Нарзулла Сафаров бош бўлган «Таъминот»чилар ушбу йилда 30 гектар майдонга чигит қадашган. Ҳозирда ғўзалар ривожи кўнгилдагидек. 25 гектардаги ғалла ҳам баравж. Бундан ташқари 20 гектар майдонда уруғлик маккажўхори, 10 гектарда пиёз, 4 гектарда лавлаги ўстирилмоқда. Айни пайтда жамоа корхонасининг чорвачилик фермасида 250 дан ортиқ қўй-қўзи, 100 бошдан зиёд қорамол боқиляпти.

Жамоа корхонаси шу йилнинг ўзида ўнлаб камхарж оилаларга бепул ун, гуруч, гўшт маҳсулотлари етказиб берди.

СУРАТЛАРДА: «Таъминот» жамоа корхонаси раиси, тадбиркор Нарзулла Сафаров; жамоа корхонаси чўпони Ихтиёр Чориев; қўй-қўзилар яйловда.

Ш. ШАРОПОВ (ЎзА) олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1997 йил 27 майдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади: *)

1 Австралия доллари	46,53	1 Ирландия фунти	92,43	1 Норвегия кронаси	8,64	10 Жанубий Корея вони	0,68
1 Австрия шиллинги	5,12	1 Исландия кронаси	0,88	1 Польша злотийси	19,02	10 Япония иенаси	5,25
1 Англия фунт стерлинги	99,76	10 Испания песети	4,27	10 Португалия эскудоси	3,58	1000 Россия рубли	10,54
10 Бельгия франки	17,50	100 Италия лираси	3,66	1 Сингапур доллари	42,50	1 Украина гривнаси	32,83
1 Голландия гульдени	32,14	1 Канада доллари	44,22	1000 Туркия лираси	0,44	1000 Беларусь рубли	2,28
10 Греция драхмаси	2,26	1 Хитой юани	7,33	1 Финляндия маркаси	11,97	1 Эстония кронаси	4,80
1 Дания кронаси	9,48	1 Қувайт динори	201,42	1 Франция франки	10,71	1 Латвия лати	106,87
1 БАА дирҳами	16,56	100 Ливан фунти	3,96	1 Швеция кронаси	8,01	1 Литва лити	15,20
1 АҚШ доллари	60,81	1 Малайзия ринггити	24,33	1 Швейцария франки	43,65	1 Қозоғистон тенгеси	0,80
1 Миср фунти	17,95	1 Германия маркаси	36,12	1 ЭКЮ	70,40	1 Қирғизистон соми	3,40

*) валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Ўзбекистон Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси,
Ўзбекистон Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш фонди
тадбиркорлар ва мутахассисларни

“ Жунни қайта ишлаш”

(29 май 1997 й. Бухоро шаҳрида. 28 май жойлашиш)

“ Мева ва сабзавотларни қуритиш”

(30-31 май 1997 й. Сурхондарё вилояти Олтинсой туманида)

мавзуларида ўтказиладиган семинар-кенгашларга
таклиф этади:

иштирокчиларнинг палата ва фонднинг ҳудудий
экспортни ривожлантириш марказларига
мурожаат этишларини сўраймиз:

Бухоро ш., Навоий кўч., 3	т: (36522) 35-867, 34-817 (модем)
Навоий ш., Петров кўч., 26	т: (43622) 33-284, 39-267 (факс), 06-116(мод)
Андижон ш., Навоий кўч., 122	т: (37422) 65-060, 67-327 (модем)
Наманган ш., Носир кўч., 7	т: (36922) 66-100, 64-181, 64-321(модем)
Фарғона ш., М. Қосимов кўч., 62	т: (37322) 47-655, 44-345(факс), 45-958 (мод)
Самарқанд вил., Самарқанд ш., М. Улуғбек кўч., 148	т: (36622)26-52-05,
Самарқанд ш., Ота-турк кўч., 10	т: 33-73-96, 33-74-03 (модем)
Тошкент ш., Путилов кўч., 210	т: (3712) 65-26-44, 65-26-47(модем)
Гулистон ш., Навоий кўч., 46	т: (36722) 25-47-87, 25-07-00(модем)
Жиззах ш., Ш. Рашидов кўч., 63	т: (37222) 31-560, 33-421 (факс)
Сурхондарё вил., Термиз ш., А. Қаҳҳор кўч., 18	т: (37622) 37-752, 35-819 (факс)
Қорақалпоғистон Рес., Нукус ш.	т: (36122) 78-663, 78-681 (факс)
Қашқадарё вил., Қарши ш., Мустақиллик кўч., 1	т: (37522) 45-267, 44-818, 30-693(модем)
Хоразм вил., Урганч ш., ал-Хоразмий кўч., 27	т: (36222) 65-244, 68-750(модем)

Экспорт марказлари ишини мувофиқлаштириш бўлими:
Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 6-уй
тел:(3712) 32-09-43, 32-09-42(факс-модем)

Ўзбекистон Республикаси Давлат ўрмон қўмитаси жамоаси, Саройқўрғон ўрмон хўжалиги раҳбари Ҳакимжон Рўзибоевга отаси, уруш қатнашчиси, республикада хизмат кўрсатган ўрмончи

Эшқувватбобо РЎЗИБОЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ» АЖ илмгоҳнинг кекса ходими, уруш қатнашчиси, «республикада хизмат кўрсатган меъмор»

Александр ЗОТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан унинг, яқинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат техника университети раҳбарияти ва энергетика факультети жамоаси академик Ҳосил Фозиловга унинг умр йўлдоши

МУНАВВАР аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СЕШАНБА, 27

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Гулла, яшна, Она-Ватаним». Фильм-концерт. 8.55 Биржа ва банк хабарлари. 9.15 «Морена Клара». Телесериал. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Меҳр нури».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Инглиз тили. 11.00 «Абитуриент-97». Тест синовларига тайёрмисиз?

*

11.30 «Катта танаффус» янгиликлари. 11.50 «Бугуннинг ўйлари». Публицистик кўрсатув. 12.10 «Қизиқарли учрашувлар». 12.40 «Лўли». Бадиий фильм. 14.00 Янгиликлар. 14.05—14.35 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Қўнғироқча». 18.30 «Спорт. Спорт. Спорт». 19.00 «Шарқ тароналари». 19.15 «Тамойиллар». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Тўртинчи ҳокимият». 21.20 Маънавият. «Оҳанглардан таралган меҳр». 21.40 «Япония ҳақида ҳикоялар». 22.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали. «Муштарак диллар экрани». 22.20 «Пардали гап». 22.50 «Замон». 23.00 «Альманах ТВ». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.20 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 18.15 Эълонлар. 18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 «Авлодимиз». 18.45 «ТВ плюс...» 19.00 «Олтин кент». 19.15 «Мусиқий шарҳ». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 21.15 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.30 «Кинонигоҳ». 23.10 «Спорт қитъаси». 23.35 «Ишбилармонлар ҳафтаси». 23.50 — 00.10 «Акс».

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30—8.00, 17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Самога йўл». Премьера.

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Кабутарлар — муҳаббатим менинг». Телекўрсатув. 22.05—22.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар анонси. 18.50 «Мульткарусель». 19.05 Эълонлар. 19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.00 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш кўрсатуви. 20.15 «Халқ саломатлиги йўлида». 20.40 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 21.10 «Долзарб репортаж». 21.35 «Фан ва технология». 22.05 Эълонлар. 22.10 Кинематограф. «Тунги талваса. Телесериал. 23.00 «Янги иқтисод». 23.30—23.55 Немис тилида кўрсатув.

ЧОРШАНБА, 28

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Маънавият. «Оҳанглардан таралган меҳр». 8.45 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ҳунари бор, хор бўлмас». 9.05 «Алпомиш авлодлари». Миллий кураш. 9.40 «Инсон манфаатлари йили». 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Дорбозлар». Кўқон шаҳридаги дорбозлар ва қўғирчоқ театрлари фестивали. 10.25 Янги алифбони ўрганамиз. 10.55 «Самсон ва Салли». Мультфильм. 11.55 «Изланиш самаралари». 12.25 «Шарқ тароналари». 12.40 «Бувам, Килиан ва мен». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Уйқу салтанати». Мультфильм. 18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...». 18.25 Дилнавоз садолар. 18.35 «15 дақиқа спорт ҳақида». 18.50 «Замон билан ҳамнафас». 19.05 «Тасаввур олами». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Қалқон». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 21.20 Дилнавоз садолар. 21.35 Бухоронинг 2500 йиллигига. «Бухорои Шариф». 22.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали. «Муштарак диллар экрани». 22.20 «Автоолам». 22.40 «Морена Клара». Телесериал. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 18.15 Эълонлар. 18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.35 «Классик куйлар кечаси». 18.55 «Спорт қитъаси». 19.05 «Дойче-Велле» тақдим этади... 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 21.15 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.25 «Кинонигоҳ». 22.55 «Зерикмай десангиз». 23.05 «Спорт қитъаси». 23.25 — 00.15 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30—8.00, 17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Шарқ тароналари». Мусиқашуносларнинг халқаро симпозиуми. 21.55—22.15 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Ирэндек». 20.00 «Спортлото». 20.10 «Азизим». 20.40 «Таклифлар ва ташрифлар». 21.10 «Автосалтанат». 21.20 «Тошкентнома». 21.50 «Бу ажиб дунё». 22.10 Эълонлар. 22.15 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал. 23.05—23.55 «Экстремал ўйинлар».

ПАЙШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00— 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Исмоил Жалилов куйлайди». Фильм-концерт. 8.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 9.15 «Морена Клара». Телесериал. 10.00 Янгиликлар. 10.05 Алифбо сабоқлари. 10.35 «Кичкинтой устахонаси». 11.00 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Қизиқчи». 11.35 «Истиқболга интилиб». Публицистик кўрсатув. 11.55 А. С. Пушкин. «Олтин балиқча». Хоразм давлат қўғирчоқ театрининг спектакли. 12.35 «Эдгар ва Кристина». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Катта танаффус». Сўнгги қўнғироқ. Шоу дастури. 18.50 Дилнавоз садолар. 19.05 «Билиб қўйган яхши». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Юзма-юз». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Иймон». 21.40 «Одамлар орасида». 22.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивалининг тантанали ёпилиши. Халқлар Дўстлиги саройидан кўрсатилади (ёзиб олинган). 22.40 Мақом кечаси. 23.10 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15 — 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.15 «Спорт қитъаси». 9.25 «Тулпор». 9.40 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур. 10.00 «Услуб». 10.05 «Бебаҳо лаҳзалар». 10.15 «Олтин кент». 10.30 «Мусиқий шарҳ». 10.40 Ишбилармонлар ҳафтаси. 10.55 «Акс». 11.15 «ТВ плюс...» 11.30 Фортепиано дуэтлар фестивали. 1-қисм. 11.45 «Зерикмай десангиз». 11.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 12.15 — 14.05 «Кинонигоҳ».

* * *

18.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 18.15 Бугун пайшанба дастурида. 18.20 Эълонлар. 18.25 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.40 «Сувости дунёси». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Кўнгил кўнгилга пайванд». 21.40 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 22.00 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.10 «Кинонигоҳ». 23.40 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 23.55 — 00.15 «Спорт қитъаси».

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30—8.00, 17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Гав лақабли мушукча», «Ялқов қизча». Мультфильмлар.

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 «Панд еди». Бадиий фильм (АҚШ). 23.15—23.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.55 «02» тўлқинида. 20.10 «Минг бир маслаҳат». 20.30 Эълонлар. 20.35 «Эльдорадо». Телесериал. 21.05 «Жаҳон дурдоналари». 21.35 «Каталог». 21.45 «Коктейль плюс». 22.15 «Интер-спорт». 22.25 «Эллада». 22.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 23.20—23.35 «Компьютер-ревю».

ЖУМА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Ёшлар ҳиром айлаганда». Фильм-концерт. 8.55 «Юзма-юз». 9.15 Кураш. Осиё ўйинлари олдидан. 9.30 «Оламни асранг». 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Юрт таянчлари». Публицистик кўрсатув.

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Немис тили. 11.00 «Абитуриент — 97». Тест синовларига тайёрмисиз? 11.30 «Насримиз уфқлари». 11.50 «Оромгоҳлар мавсумга шайми?». 12.35 «Пан Кляксанинг саёҳати». Бадиий фильм. 1-серия. 14.00 Янгиликлар. 14.05 — 15.20 «Пан Кляксанинг саёҳати». Бадиий фильм. 2-серия.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Митти юлдузлар». 18.30 «Соғлом авлод учун». 18.50 Бизнес ҳафта якунлари. 19.00 «Синфдош». Сўнгги қўнғироқ. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Қишлоқ ҳақида ўйлар». Публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисод алифбоси». 21.30 «Ривоят». 21.40 Хиванинг 2500 йиллигига. «Меҳр макони». 1-қисм. 22.00 «Эртага — шанба». 22.15 «Хуш келибсиз». 22.30 «Морена Клара». Телесериал. 23.15 Дилнавоз садолар. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 «Ринг». 00.15 Тунги тароналар. 00.25 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам. 9.15 «Кўзмунчоқ». 9.35 «Кулги дарғалари». Чарли Чаплин. 9.50 «Дубляж». 10.10 «Олтин кент». 10.25 «Жозиба». 10.40 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 11.05 Видео — «О». 12.35 — 13.05 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 18.15 Эълонлар. 18.20 «Бор экан-да, йўқ экан...» 18.40 «Телевидение ва театр». 19.00 «XXI аср авлодлари». 19.20 «Бугун кино оқшомида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Сизлардан ишорат». Мусиқий дастур. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивали кундалиги. 21.15 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.30 «Кинонигоҳ». 23.10 «Ханда дўкони». 23.30 — 00.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.15 Янгиликлар.

*

6.30—8.00, 17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

20.40 «Мусиқа ҳамма учун».

*

21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.

*

21.30 Эълонлар. 21.35 Футбол. Йил матчи. Финал. Чемпионлар лигаси. «Боруссия» (Германия) — «Ювентус» (Италия). Ёзиб олинган. 23.05—23.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал. 19.30 «Умид чечаклари». 20.00 «Олам ва одам». 20.25 «Маънавият ва Ислом». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Эльдорадо». Телесериал. 21.25 «Қанотлар». 21.45 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 22.15 «Жума куни, ишдан сўнг». 22.55—23.25 «Рангинкамон».

ШАНБА, 31

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Насиба». Фильм-концерт. 9.15 «Морена Клара». Телесериал.

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

10.00 «Мулоҳаза, мунозара, муносабат». 10.25 «Ҳангома». 10.40 «Ёшлар ва замон». 11.15 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Ҳ. Наримонов. 11.40 Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни олдидан. «Оналар мактаби». 12.10 «Янги кун». «Томоша» болалар-фольклор этнографик ансамблининг концерти. 13.10 — 14.35 «Ёввойи оққушлар». Бадиий фильм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Олам нурга тўлаверсин». Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни олдидан. 18.35 «Бир кўшиқ тугагунча». 18.55 «Исмлар тарихи». 19.05 «Ҳайрат». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 Рақслар гулдастаси. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Буюк келажак сари. «Ўзбекистоннинг янги тарихи». 21.30 Дилнавоз садолар. 21.40 «Бизнес-академия». 22.00 XII Тошкент Халқаро кинофестивалининг якунларига доир. «Муштарак диллар экрани». 22.30 Диққат, премьера: Ю. Розиқов, «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 35-қисм.

«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:

23.05 «Мусиқий саёҳат». 23.25 Жаҳон киноси юлдузлари. Ал Пачино. 23.45 «Сени севдим». Бадиий фильм. 1 — 2-сериялар (Ҳиндистон).

II

9.00 «Бор экан-да, йўқ экан...» 9.20 «Телевидение ва театр». 9.40 «XXI аср авлодлари». 10.00 «Сизлардан ишорат». 10.30 «Ханда дўкони». 10.50 «Кинонигоҳ» 12.30 — 13.30 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам. 18.30 «Кўзмунчоқ». 18.50 «Ҳавас ТВ». 19.10 Қўшиқлар жилоси. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Дармон». 20.10 «Жозиба». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми». Дам олиш дастури:

21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 21.25 «Спорт қитъаси». 21.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.10 «Яширинадиган жой йўқ». Ўткир сюжетли детектив фильм. 23.50 — 24.00 «Даракчи».

III

18.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

18.05—21.40 Россия жамоат телевидениеси.

*

21.40 Эълонлар. 21.45 «Янги қасоскорлар». Телесериал (Англия). 22.35—22.50 «Сополда акс этган дунё». Манзарали телефильм.

IV

9.00 «Аэробика». 9.20 Кинонинг олтин асри. «Уч мушкетёр». Бадиий фильм.1-серия. 10.55 Эълонлар. 11.00 Шанба эртаги. 12.00 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 12.45 «КВН-97». 14.15—14.45 Корейс тилини ўрганамиз.

* * *

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 19.55 «Шанба оқшомида». 20.05 «Тақдирлар». 20.35 «Спектаклдан сўнг». 21.00 Эълонлар. 21.05 «23-Ниссан». Туркияда Халқаро болалар фестивали. 21.35 «5 дақиқа ўзинг учун». 21.40 «Эсдалик учун дастхат». 22.10 Кинонинг олтин асри. «Уч мушкетёр». Бадиий фильм. 2-серия. 23.40 «Бу ажиб дунё». 24.00—00.20 «Хит-коллекция».

ЯКШАНБА, 1

ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Бугун якшанба дастурида». 8.30 «Олам нурга тўлаверсин». 9.15 «Қувноқ стартлар». 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 11.00 «Болалар дунёси». 11.15 «Ҳамёндаги мўъжизалар ёки...» 11.25 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 35-қисм. 12.00 «Сиҳибжамол ва маҳлуқ». Мультфильм. 1-қисм. 12.40 «Катта танаффус». Сўнгги қўнғироқ. Шоу дастури. 13.20 «Табассум кўчалари». 13.40 «Менинг ҳам ўз овозим бор». Мусиқий дастур. 14.00 «Қотиллик пайида». Бадиий фильм. 11-серия. 14.50 «Келгуси ҳафтада». 15.05 «Бу мунис лаҳзалар». 15.25 «Ўзбекистон спорти». 15.40 «Уч қирол жанги». Бадиий фильм 3 — 4-сериялар. 17.20 «Тақвим».

*

17.30 Кўрсатувлар тартиби. 17.35 «Мульттўплам». 17.55 «Ассалом, болалик!» 18.25 «Қотиллик пайида». Бадиий фильм. 12-серия. 19.15 «Пойинтар-сойинтар». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Илҳом сатрлари». 20.05 «Эгиз қўшиқлар». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Жараён». 21.20 «Мусиқа салтанати». 21.40 «Шахс ва бахс». 22.05 «Интер-футбол». 22.40 «Келгуси ҳафтада». 22.55 Эълонлар. 23.00 «Ҳафтанома». 23.30 Тунги сеанс. «Гайдуклар». Бадиий фильм. 00.55 «Тақвим». 01.05 — 01.10 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Боланинг тили». 9.15 «Ёрилтош» Мульттўплам. 9.45 Болажонлар экрани. 11.00 «Умрбоқий мерос». 11.15 «Мухлис ТВ-2». 11.35 Дилнавоз садолар. 11.55 «Глобус». Телеальманах. 12.20 — 14.05 Видео — «О».

* * *

18.00 «Даракчи». 18.10 Эълонлар. 18.15 «Боланинг тили». 18.30 «Ёрилтош». Мульттўплам. 19.00 «Табиат шифохонаси». 19.10 «Мухлис ТВ-2». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Қонун ҳимоясида». 20.10 «Умрбоқий мерос». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Тошкент учрашувлари». XII Тошкент Халқаро кинофестивалининг якунларига доир. 21.30 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.50 Видео — «О». 23.30 «Мухлис ТВ-2». 23.45 «Мувозанат» — келгуси ҳафта тақвими. 24.00 — 00.10 «Даракчи».

III

17.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар. 17.25 «Мўъжизалар куни». Болалар учун фильм-концерт.

*

17.50—23.05 Россия жамоат телевидениеси.

*

23.05 Эълонлар. 23.10 «Янги қасоскорлар». Телесериал. 24.00—00.25 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». 9.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами» таништиради. 11.10 «Парле ву франсе?». 11.40 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 11.50 «Биринчи рақамли ўйинчи». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1-серия. 14.10 Эълонлар. 14.15 Киносалон. «Аёл иси». Бадиий фильм. 16.10 «Шу куннинг мавзуси». 16.25 Кундузги сеанс. «Қутқариш командаси». Бадиий фильм.

*

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мульткарусель». 19.00 Эълонлар. 19.05 «Телеташриф». 19.25 «Яхши дегани нима-ю ёмон дегани нима». Болалар дам олиш дастури. 19.45 «Сенинг вақтинг». 20.05 «Иштирок этувчилар». 20.35 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари. 21.05 Эълонлар. 21.10—23.10 Киносалон. «25 центли танга». Бадиий фильм.

XII ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ КУНДАЛИГИ

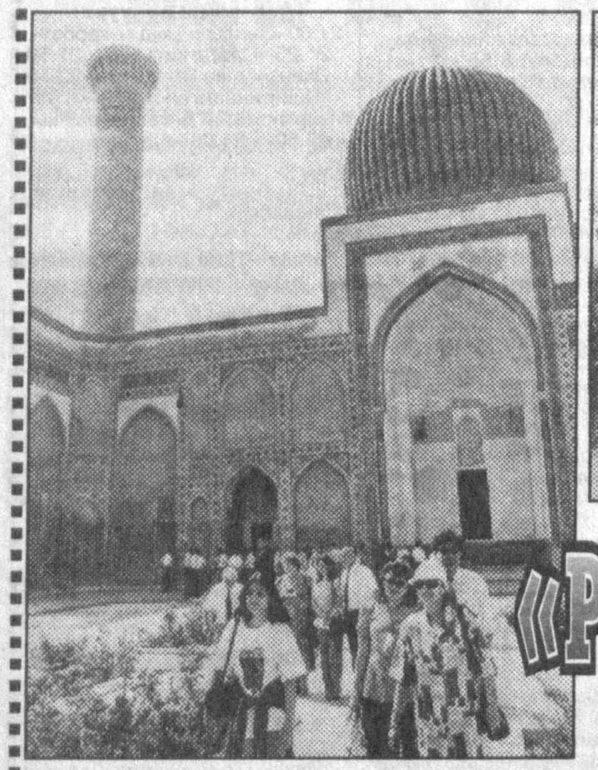

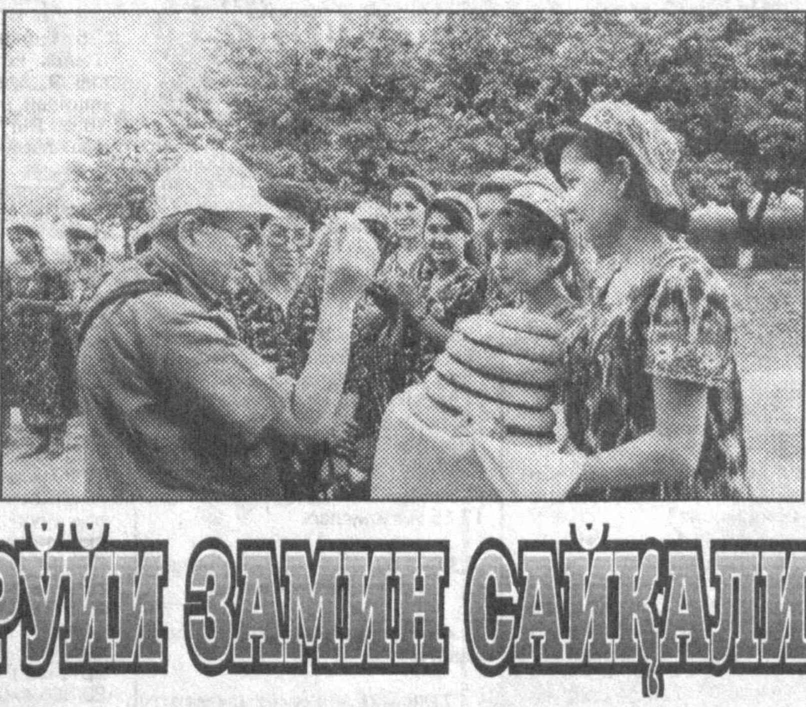

«РЎЙИ ЗАМИН САЙҚАЛИ»ДАГИ УЧРАШУВЛАР

Очиғи, кинофестиваль дастурида белгиланган ушбу кунни меҳмонлар алоҳида орзиқиш билан кутишган эди. Чунки рўйи замин сайқали аталмиш кўҳна Самарқанд ўзининг бой тарихий ёдгорликлари билан бутун дунёга довруғ таратгандир. Ҳар йили бу табаррук масканни қанча-дан-қанча сайёҳлар зиёрат қилишади. Улар улуғвор обидаларни кўздан кечиришаркан, бизнинг аждодларимиз закосига тасаннолар айтишади. Бу ерда ҳайрат уларга доимий ҳамроҳ бўлади.

Кинофестиваль қатнашчилари тушган махсус поезд Самарқанд темир йўл шоҳбекатига кириб бориши билан карнай-сурнай садолари янгради. Бу ерда уларга шаҳар ҳокими Азиз Носиров бошчилигидаги мезбонлар пешвоз чиқишди. Ўзаро танишувлар, дийдорлашувлар, самимий гурунглар бошланди. Шу чоғ ўзбекона куй-қўшиқлар янгради. Ўйноқи оҳанглар хорижлик меҳмонларни тўлқинлантириб юборди -- улар беихтиёр рақсга тушиб кетишди. Акбархон биз киноларда кўравериб, ўрганиб қолган чиройли ҳаракатларга бой ҳиндча ўйинга тушган бўлса, америкалик Патрик Килпатрик ўзбекча хиром қилди. Хироши Абе бўлса, японча рақсни «қийиб» қўяр экан. Хуллас, шоҳбекатда бошланган рақслар бутун кун давомида тез-тез такрорланиб турди. Дилларга ёруғлик бахш этган яна бир нарса -- миллий атлас кўйлагу, дўппи кийган латофатли қизлар ўзбекона лутф билан қўлларини кўксига қўйишганча кинофестиваль иштирокчиларини кутиб олишди.

Самарқанд зиёрати муқаддимасида меҳмонлар шаҳардаги буюк соҳибқирон Амир Темур ҳайкали пойига гуллар қўйишди. Шундан сўнг улар жаҳонгир бобомиз мангу макон топган Гўри Амир мақбараси томон йўл олишди...

Мақбаранинг гўзаллигини таърифлашга тил ожиз. Гўзал, бетакрор нақшларни кўздан кечиришаркан, меҳмонларимиз ҳайратларини яшира олмадилар. Бизга ҳамроҳлик қилган Дилором Шоҳимардонованинг айтишича, унинг пештоқига қоғоздан ишланган бўртма нақшлар жуда ноёб ҳисобланаркан...

Шунингдек, фестиваль қатнашчилари ўша куни Шердор, Тиллақори, Улуғбек мадрасалари, Бибихоним жомъе масжиди, Шоҳи Зинда мақбараси ва Улуғбек расадхонаси сингари тарихий обидаларни ҳам кўздан кечиришди. Уларнинг улуғворлиги, ҳар бири алоҳида бетакрор санъат асари эканлиги меҳмонларда чуқур таассурот қолдирди. Эътиборли жиҳати, мазкур обидаларнинг кўпчилигида таъмирлаш ишлари олиб борилаяпти. Бу эса ҳукуматимизнинг бой тарихий меросимизни асраб-авайлаш масаласига алоҳида аҳамият бераётганлигининг исботидир. Зотан, ўтмишини қадрлаган элнинг келажаги ҳам буюк бўлиши, шубҳасиз.

XII Тошкент кинофестивали қатнашчилари Самарқанд зиёратидан сўнг вилоятнинг Тойлоқ тумани меҳнаткашлари ҳузурига йўл олишди. Бу ердаги учрашувлар, ўзаро самимий мулоқотлар дилларга завқ бағишлади. Жажжигина ўғил-қизлар турли тилларда куй-қўшиқ ва рақслар ижро этишганда хорижлик кино ижодкорлар яна рақсга тушиб кетишди. Шунингдек, меҳмонлар туман халқ ҳунармандчилиги буюмлари кўргазмаси ҳамда «Боғизоғон» ижара хўжалигига қарашли иссиқхонани кўздан кечиришди. Учрашувлар ниҳоясида эса Тойлоқ тумани ҳокими Абдураҳмон Абдуҳакимов кинофестиваль иштирокчиларининг елкаларига тўн ёпди.

Оқшом чўкиб, замин сайқали осмони узра Улуғбек юлдузлари порлаганида меҳмонлар Самарқанд билан хушлашиб, яна Тошкент сари юзланишди.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

***СУРАТЛАРДА:* Самарқанд сафаридан лавҳалар.**
С. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

ГОЛЛИВУД КИНОЮЛДУЗИ ПАТРИК КИЛПАТРИК ТОШКЕНТДА

Бундан 20 йил муқаддам Москвани тарк этиб, доимий яшаш учун АҚШга кўчиб кетган Натан Шлейзенгер билан унинг муҳташам «Интерконтиненталь» меҳмонхонасидаги хонасида учрашдик. Ҳозирги кунда Бостон шаҳрида яшаётган Натан театр, концерт ва гастроллар уюштириш бўйича продюссер бўлиб ишламоқда. Суҳбат чоғида у Ўзбекистоннинг АҚШдаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Содиқ Сафоев билан бундан 8 йилча муқаддам Гарвард университетида танишганини, бундан бир ярим ойча илгари С. Сафоев унга телефон қилиб, Тошкентда ўтказиладиган Халқаро кинофестивалга Американинг таниқли фильм ижодкорларини жалб қилишда кўмаклашишни айтганини гапириб берди. Бир пайт телефон жиринглаб қолди. Н. Шлейзенгер телефонда Патрик Килпатрик билан суҳбатлашиб бўлиб, Патрик пастда бизни кутаётганини, хоҳлаган саволларимизга жавоб беришини билдирди.

Биргалашиб пастга тушдик. Патрик ва менежери Мэрилин Атлас хоним холлдаги креслода ўтиришган экан. Улар бизга пешвоз чиқишиб, биз бунчалик бўлишини тасаввур ҳам қилмаган жуда самимийлик билан мулоқотда бўлишди.

-- Жаноб Патрик Килпатрик, ўзбек томошабинлари сизни яқиндан танишади ва ўйнаган фильмларингизни завқ-шавқ билан томоша қиладилар. Бизга ўзингиз ҳақингизда маълумот берсангиз.

-- Отам бизнесмен. У нафақат Америка, балки дунёдаги энг йирик компаниялардан бўлган CIGNA компаниясининг етакчи раҳбарларидан. Онам эса психолог врач. Оилада икки ўғил, уч қизмиз. Кичик синглим сиёсат билан шуғулланади. Вашингтон штатининг сенатори. Укам бўлса расм олиш билан бир пайтда отамга ҳам ёрдамлашади.

-- Ёшингиз нечада?

-- Қарига ўхшайманми? (кулади). Ёшим сирлигича қолсин...

-- Уйланганмисиз?

-- Ҳа, турмуш ўртоғим Англиянинг «Роял Шекспир» компаниясида дизайнер бўлиб ишларди. Аввал эса модельер эди. 5 ёшдаги катта ўғлим туғилгандан бери эса ишламаяпти. Кичик ўғлим атиги 6 ойлик бўлди.

-- Қайси ўқув юртини битиргансиз?

-- Ричмонд университетининг инглиз адабиёти бўлимини тугатгач, анча йиллар давомида Нью-Йоркда яшаб, «Time», «People», «Sports Illustrated», «Life», «Interview» ва «Playboy» журналларида мухбир бўлиб ишлаганман. Ишимда анча муваффақиятларга эришганимга қарамай, муҳитни ўзгартириш мақсадида Жанубий Американинг Колумбия ва Венесуэла каби давлатларида бир қанча муддат яшаб, репортажлар ёздим.

-- Нега энди журналистликни ташладингиз?

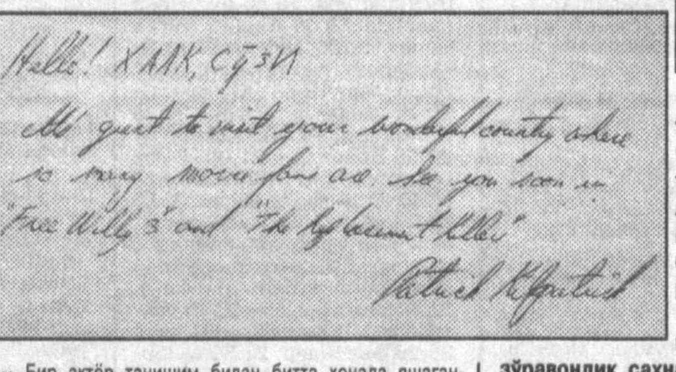

-- Бир актёр танишим билан битта хонада яшаганмиз. Ўша дўстим мендаги адабиёт ва театрга бўлган иштиёқни кўриб, ўзимни театрда синаб кўришни маслаҳат берди. Журналистлик анча жонимга теккан пайтлар эди, бўпти дедим. Театрга қабул қилингач, анча-мунча ролларни мароқ билан ўйнай бошладим. Нью-Йоркдаги ўнга яқин театр саҳнасига чиққанман.

-- Кино оламига кириб келишингиз қандай бўлган?

-- 1984 йили бир инглиз киностудияси томонидан яратилаётган фильмнинг АҚШда очиқ ҳавода суратга олинадиган саҳналарида роль ижро этиш учун таклиф қилиндим. Шундан кейин, Голливуд кино ижодкорларининг назарига тушиб қолдим ва Лос-Анжелосга кўчиб ўтдим.

-- Кинода сиз яратган образлар...

-- Бермоқчи бўлган саволингизни тушундим -- салбий образлардир. Шу пайтгача 15 га яқин фильмда ва 25 тача телефильмда асосан «ёмон болалар» ролида ўйнаганман. Бироқ, шу йилнинг август ойида суратга олиш бошланадиган янги фильмда ота образини яратаман.

-- Сиз роль ижро этган фильмларнинг аксариятида зўравонлик саҳналари кўп. Бу тур фильмларга муносабатингиз қандай?

-- Бундай фильмлар аслида кишиларни зўрликка ундаш мақсадида яратилмайди.

-- Бироқ, ёшлар фильм қаҳрамонларига тақлид қилишни ёқтиришади.

-- Бу уларнинг дунёқарашлари қанчалик кенглигига боғлиқ. Агар кишида зўравонлик ҳисси мавжуд бўлса, бунинг учун бундай мазмундаги фильмни томоша қилишни кутиб ўтирмайди. Агар бироргаси қотиллик сабабини «мен шу фильмдан таъсирланиб жиноят қилдим» деб изоҳласа, мен у одамни руҳий хаста деб ҳисоблайман. Ҳозирча, Голливудда мен ижро этадиган ролларга талаб бор. Яна шуни айтишим керакки, ўғлим мен ўйнаган фильмларни томоша қилишни ёмон кўради.

-- Қайси спорт турлари билан шуғулланасиз?

-- Футбол, баскетбол, бейсбол, сакраш, отда юриш, акваланг билан шўнғиш, мерганлик, кураш. Буларнинг ҳаммаси роль ижро этаётганимда жуда қўл келади. Киши танасида тўпланган энергияни турли йўллар билан сарфлаб туриши керак.

-- Кинода ўйнаётган пайтингизда ҳеч яралангамисиз?

-- Ҳа, атиги бир марта. «Ўлим ҳақида огоҳлантириш» фильмини суратга олаётганимизда Жан Клод Ван Дамм кучли зарб билан бурнимни синдириб қўйган. Шу сабаб бўлиб, бир неча кун «дам» олишга муяссар бўлганман. Чунки кунига 18 соатлаб ишлайдиган пайтларим кўп бўлади. Ван Даммдан эса яхшилаб «ўчимни» олганман. Мен ҳам унинг кўкрагига бор кучим билан ростакамига урганман.

-- Қандай таомларни яхши кўрасиз?

-- Таркибида сунъий моддалар бўлмаган табиий озиқ-овқатларни, мевалар ва шарбатларни яхши кўраман. Балиқни хушлайман.

-- Ўзбекистон ҳақида илгари ҳеч эшитганмидингиз?

-- Йўқ, менежерим Мэрилин Атлас Ўзбекистонга -- кинофестивалга боришимизни айтгач, компьютерда Интернет тизимига боғланиб, ўлкангиз ҳақида анча-мунча маълумотларни ўрганиб олдим. Самарқанд, Бухоро, Хива каби қадимий шаҳарларингизни кўриш ниятидаман. Пойтахтингиз Тошкент ҳам ниҳоятда хушманзара экан.

-- Ўзбекистонлик кино ижодкорлари билан ҳамкорлик қилиш ниятингиз борми?

-- Албатта. Менежерим ва Натан Шлейзенгер бу борада тегишли мутасаддилар билан мулоқотларда бўлишади. Театр соҳасида ҳам ҳамкорлик қилиш ниятимиз бор.

-- Бўш вақтларингизни қандай ўтказасиз?

-- Бўш вақтим жуда кам. Кўпроқ китоб ўқиш билан банд бўламан. Телевизор кўришни ёқтирмайман.

-- Тошкентга қандай фильмни олиб келдингиз?

-- Бош ролни Ван Дамм билан ўйнаган «Ўлим ҳақида огоҳлантириш» фильми кинофестивалнинг ахборот кўригидан ўрин олган. «Warner Brosers» кинокомпаниясининг яна уч фильми билан бирга бу фильмнинг намойиш ҳуқуқини Ўзбекистонга бериш ниятимиз бор.

-- Шаҳримизга яна келиш ниятингиз борми?

-- Бўлмасам-чи? Насиб этса, ҳамкорликда яратиладиган янги фильмни суратга олишга келиб қолсак керак.

Бахтиёр ШОҲНАЗАРОВ,
суҳбатлашди.

ФУТБОЛ

БУГАЛОНИ ЗЕРИКТИРГАН ТАРИХИЙ ЎЙИН

Ўзбекистон -- Камбоджа -- 6:0 (4:0). Жаҳон чемпионатининг саралаш учрашуви. Тошкент, 25 май. 45000 томошабин.

Ҳакамлар: В. Калпаков, Ю. Еременко, Б. Қўчқоров (ҳаммаси Қирғизистондан).

ЎЗБЕКИСТОН: П. Бугало, Ф. Давлетов, А. Фёдоров, Р. Шаймардонов, Б. Қамбаралиев, Н. Ҳасанов (сардор), Н. Ширшов (Ж. Ирисметов -- 46), Р. Бозоров, С. Лебедев, О. Усмонхўжаев (Д. Назаров -- 61), А. Маъруфалиев (М. Қурбонов -- 46).

КАМБОДЖА: Н. Бунтон, С. Мони, С. Соревут, П. Хим, Ч. Малине, П. Сованара, Х. Санчай, С. Сованарит (Н. Пачкири -- 52), Т. Вотхя, Ч. Акунриат (сардор), Х. Сочетра.

Тўпларни Н. Ширшов (7), Н. Ҳасанов (пенальтидан 17), С. Лебедев (38, 74), А. Фёдоров (44), Ж. Ирисметов (56) киритди.

Гарчи Камбоджа терма жамоасининг кучли рақиб эмаслиги, футболчиларимизга муносиб қаршилик кўрсатолмаслиги кўпчилик футбол мухлисларига аввалдан яхши маълум бўлса-да, шу куни «Пахтакор» стадионига жуда кўплаб томошабинлар келишди. Учрашув бошланишидан бир соат олдин стадионда деярли бўш ўриндиқлар қолмади, кўпчилик қўлида чиптаси бўлсада, тик турган ҳолда ўйинни томоша қилишди. Чунки ҳеч ким бирбирининг байрам кайфиятини бузгиси келмасди. Зеро, мамлакатимизда биринчи марта жаҳон чемпионатининг саралаш учрашуви, тарихий ўйин ўтказилаётган эди.

Аввалдан кутилганидек ўйин вакилларимизнинг кетма-кет ҳужумлари билан бошланди. Ўнг қанотдан Абдуқаҳҳор Маъруфалиевнинг меҳмонлар ҳимоя чизиғини ёриб чиқиб, жарима майдони томон тўп узатишлари камбоджаликларни шоширибқўйди. Шундай ҳужумларнинг бирида меҳмонлар ҳимоячиси Абдуқаҳҳорни жарима майдони ичида чалиб йиқитди. Учрашув ҳаками ўйин қоидаси жарима майдонининг ташқарисида бузилди, деб топди. Николай Ширшов эса тўпни «жонли девор»дан ошириб, дарвозага аниқ йўллади ва 7-дақиқада ҳисоб очилди.

Орадан ўн дақиқа ўтиб, меҳмонлар ҳимоячиси яна айнан Абдуқаҳҳор Маъруфалиевни жарима майдонида ўйин қоидасини бузиб, тўхтатиб қолди. 11 метрлик белгидан Н. Ҳасанов тўпни дарвозага киритиб, ҳисобни 2:0 га етказди.

Шундан сўнг футболчиларимиз бироз хотиржамликка берилишди ва 20 дақиқага келиб, дарвозабонимиз Павел Бугало ўйинда биринчи бор тўпни қўлига ушлашга муваффақ бўлди. Уни ҳам бўлса ҳимоячимиз аутдан ташлаб берди. Ҳа, ушбу учрашувда ўйин фақат бир дарвоза атрофида борди. Биринчи бўлим тугагунга қадар вакилларимиз яна икки марта (Лебедев -- 38, Фёдоров -- 44) рақиб дарвозасига тўп киритишга муваффақ бўлишди.

Иккинчи бўлимда бош мураббий Рустам Мирсодиқов икки ярим ҳимоячи ўрнига ҳужумчиларни майдонга туширди. Бу ҳужумларнинг кескинлашувини бироз оширган бўлса-да, терма жамоамиз содир этилган кўплаб хавфли вазиятларнинг фақат иккитасидан унумли фойдаланишди. Аввалига Жаъфар Ирисметов, сўнг Сергей Лебедев гол муаллифлари бўлишди.

Учрашувдан сўнгги матбуот конференциясида Камбоджа терма жамоаси бош мураббийси Иохим Фиккерт ушбу ўйинда йирик ҳисобда мағлубиятга учрашларини аввалдан билганлигини яширмади ва гарчи Индонезия терма жамоасига 8:0, яманликларга 7:0 ҳисобида ютқазишган бўлса-да, гуруҳдаги энг кучли жамоа Ўзбекистон терма жамоаси эканлигини эътироф этди.

Жамоамиз бош мураббийси Рустам Мирсодиқов эса ғалабага қарамай ўйин терма жамоамизнинг кучли ва кучсиз томонларини кўрсатганлигини ҳамда индонезияликлар билан бўладиган асосий учрашув олдидан жамоа таркибини нисбий маънода белгилаб олиш имконини берганлигини айтди. Шунингдек, индонезияликлар билан ўйинда асосий эътибор ўз дарвозамиз дахлсизлигига қаратилиб, қарши ҳужум тактикаси қўлланилишини

яширмади.

Терма жамоамиз сардори Н. Ҳасанов ва Камбоджа терма жамоаси ҳужумчиси Х. Сочетра учрашувнинг энг яхши ўйинчилари деб топилди ва уларга махсус мукофотлар топширилди.

Ушбу учрашувдан сўнг 5-гуруҳдаги вазият қуйидагича бўлди:

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
Яман	4	2	1	1	8:1	7
Ўзбекистон	2	2	0	0	7:0	6
Индонезия	3	1	2	0	9:1	5
Камбоджа	5	0	1	4	1:23	0

Терма жамоамиз навбатдаги учрашувни 1 июнь куни Жакартада Индонезия терма жамоасига қарши ўтказади. Тошкентдаги навбатдаги учрашув эса 20 июнь куни ўтказилади. Шу куни вакилларимиз индонезияликларни қабул қилади.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СЎНГГИ ҚЎНҒИРОҚ

ГЎЗАЛ КЕЛАЖАКНИ ГЎЗАЛ АВЛОД ЯРАТАДИ

Ҳар йили республика ўрта умумтаълим мактабларида сўнгги қўнғироқ чалинган куни мен негадир бугунги битирувчи синф ўқувчиларини бундан ўн йил аввал биринчи синфга чорлаб жаранглаган илк қўнғироқни эслайман. Аслида ҳам ана шу иккита қўнғироқ биз учун жуда қадрдон.

Боғча билан хайрлашиб, биринчи синфга кириб келган кичкинтойларнинг ҳайрати катта бўлади. Улар дунёнинг катталар парво қилмайдиган томонларига-да синчковлик билан қараб ўзларининг беҳисоб саволларига жавоб излайдилар. Ана ўша жавоб XI йиллик ўқиш даврида уларнинг келажагини белгилайди. Бошқачароқ қилиб айтадиган бўлсак, мактабда етарли илм ва яхши тарбия олган ўқувчи Ватан ва жамият учун керакли одам сифатида шаклланади. Унинг учун эл-юрт тақдири ва манфаати ҳар недан устун ва азиз бўлади.

Яратганга минг шукурки, тарихни сохталаштириб, унинг ғилдирагини хоҳлаган томонга буриб бўлмас экан. Олти йилдирки, биз буни юракдан ҳис этиб яшаяпмиз. Ўзбекистоннинг мустақилликка эришгани -- истиқлол туфайли ўрта умумтаълим соҳасида ҳам қатор ислоҳотлар амалга оширилди. Аввало давр рўзғорида сабаб яроқсиз бўлиб қолган дарсликлар янгидан яратила бошланди. Чунки мазкур дарсликлар собиқ шўролар мафкурасига хизмат қиларди. Афсуски бир неча авлод ана шу дарсликларни ўқиб, вояга етди. Ўзликни англаш сари ташланган қадам шарофати билан тарих, ўзбек тили ва адабиёти дарсликлари янги мазмунда бошқатдан ёзилмоқда. Таълим дастурига «Одобнома» сингари янги дарслар киритилди. Замон тақозоси билан лицей, гимназия синфлари ижтимоий ёхуд табиий фанлар асоси чуқур ўргатиладиган махсус мактаблар, синфлар ташкил топди. Ва ниҳоят ўқувчиларда ўқишга янгича муносабат белгилари шакллана бошлади. Бир қараганда кўзга унча ташланмайдиган бу жараён осонликча кечмади. Бу ишнинг бошида жон куйдириб Президентимиз турди. У киши маърузаларида, Олий Мажлис ва вилоят сессияларида сўзлаган нутқларида мактаб ҳаёти ёшлар тарбиясида катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. «Соғлом авлод учун» жамғармаси ташкил этилди. Ўқитувчилар моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватланди. Иқтидорли ўқувчиларнинг чет эл мактабларида маълум муддат ўқиб келиши йўлга қўйилди. Дунёнинг ривожланган давлатлари таълим соҳасидаги илғор усулларидан фойдаланиш ижобий натижалар бераётир. Ўрта умумтаълимнинг турли қирраларини акс эттирувчи олимпиада ва конференциялар ўтказилмоқда. Шу йилнинг 7 майида ўтказилган «Давлат, оила ва жамият -- ёшлар тарбияси муаммолари» мавзуидаги республика конференцияси фикримизнинг далилидир. Унинг қатнашчиларига юртбошимиз йўллаган мактубда шундай дейилади: **«Сизларга ва сизлар орқали барча ватандошларимизга мурожаат қилиб айтмоқчиманки, давлат, жамият ва ота-онанинг бурчи фарзандларни соғлом ўстириш, вояга етказиш, умумий билим бериш билангина чекланмайди. Уларга энг замонавий касб-ҳунар ўргатиш ва энг муҳими, уларнинг ҳаёт синовларига мардона бардош бериб, турмуш гирдобларини шижоат билан енгиб ўтиб, келажакда ўзларига муносиб ўрин топишлари учун имконият яратмоғимиз даркор. Мана шу ўта мураккаб ва долзарб масала бугунги ва эртанги ҳаётимизнинг ҳал қилувчи мезонидир».**

Айтиш мумкинки, олти йил ичида ўрта умумтаълим соҳасида муайян ютуқларга эришдик. 1996 йили 19 та мактаб ЮНЕСКОга аъзо бўлди. Шунингдек, Тошкент шаҳридаги 2 та мактаб Интернет системаси билан таълим соҳасида алоқа ўрнатган. Қолаверса, айни шу кунларда миллий таълим дастурини ишлаб чиқиш ниҳоясига етказилмоқда. Уни янги ўқув йилидан босқичма-босқич амалга ошириш чора-тадбирлари кўрилятпи.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ АРХИТЕКТУРА-ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ ЛИЦЕЙГА
1997-98 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Лицей Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида 9-синфни битирган истеъдодли ўқувчиларни 10-синфга ва 10-синфни битирганлардан 11-синфнинг бўш ўринларига қабул қилинади.

Лицейда дарсларни институтнинг етакчи профессор-ўқитувчилари олиб борадилар. Унда асосий эътибор математика, физика, инглиз тили, информатика ва ҳисоблаш техникаси асосларини чуқур ўрганишга қаратилади.

Ўқишга кирувчиларнинг хужжатлари 1997 йил 20 майдан 30 июнгача қабул қилинади.

Қуйидаги хужжатлар боғичли папкада топширилади:

1. Лицей директори номига ариза;
2. 7-8 - синф баҳолари табели;
3. 9-синфни битирганлиги тўғрисидаги гувоҳнома;
4. Мактабдан тафсифнома (характеристика);
5. Туғилганлик тўғрисида гувоҳнома нусхаси;
6. Турар жойдан маълумотнома;
7. Соғлиғи тўғрисида маълумотнома (086 форма);
8. Ота-онасининг иш жойидан маълумотномалар;
9. 6 та сурат (3х4 ўлчамда).

Лицейга физика ва математика фанларидан ўтказиладиган суҳбат ва тест натижаларига қараб қабул қилинади.

Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти олимпиадалари қатнашчилари тест синовларисиз қабул қилинадилар.

Лицейга кирувчиларнинг хужжат ва аризалари қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 13. Телефон: 41-80-06.
7, 8, 16-трамвайларнинг, 18, 20-троллейбусларнинг, 18, 28, 91-автобусларнинг "Санъат саройи" ва метронинг "Пахтакор" бекатлари.

ЛИЦЕЙГА МАРҲАМАТ!

ХАЛҚ СЎЗИ
НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 36-37-85;
Иқтисодиёт 36-36-65, 36-07-94;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳаррирят 33-10-28;
Эълонлар 36-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0298, 40.290 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Рустам АЗИМОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — А. Йўлдошев.
Навбатчи — Ф. Сапаев.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Режапов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00
Босишга топширилди — 21.35
1 2 3 4 5 6